

AFGEDAAN BIJ: *Kub. 11-3-55-1114.* 4110
 RAAD VOOR DE ZENDING DER NED. HERVORMDE KERK

OPGEBORGEN IN
 DOSSIER G *1648*

ZENDINGSBUREAU: LEIDSCHER STRAATWEG 11, OEGSTGEEST

Telefoon 20600 (K 1710)

Giro 6074

No. 1632

Ref. *2-3-15*

Bijlagen:

EXHIBITUM

DATUM: *3 Maart '55*

KAB. LETT. *OV6*

AG. No *109*

DOSS. No *G 1648*

Wid. v. Oegstgeest, 2 Maart 1955.
Cor. B. B. B.

geeft de inleiding...
tot opmerkingen...

Aan de Directeur,
 Chef der Directie Nieuw-Guinea van het
 Ministerie van Overzeese Rijksdelen,

Plein 1,
 's-GRAVENHAGE.

ag. v. d. v. v.

AFDELING NIEUW-GUINEA			
No.	ingeh.	be. and door	afgedaan
<i>149</i>	<i>1/13</i>		

In antwoord op Uw brief d.d. 15 Januari 1955 Letter X² NG-Vertr. over:
 "De Protestantse Kerk van de Molukken" heb ik de eer U het volgende mede te
 delen.

1. In 1935 werd de Molukse Protestantse Kerk (M.P.K.) geïnstituëerd als
 een tot het geheel der Protestantse Kerk in Indonesië behorende zelfstandi-
 ge kerk. Bij deze instituering werd besloten, dat alle gemeenten der Pro-
 testantse Kerk in Indonesië, die tot dien aan de verzorging der conferentie
 van Indisch-predikanten (hulppredikers) in de Molukken, onder leiding van
 de predikant-voorzitter dezer conferentie te Ambon, toevertrouwd waren, tot
 de M.P.K. zouden behoren. Daaronder vielen zowel de zendingsgemeenten in
 het ressort van de Indisch-predikant te Fak-Fak (welk ressort in 1930 door
 de Prot. Kerk in Indonesië van de toenmalige Utrechtse Zendingvereniging
 (U.Z.V.) overgenomen werd), als de uit het begin dezer eeuw stammende, vnl.
 uit Ambonezen bestaande Indonesischspreekende gemeente te Merauke tezamen met
 enkele nieuwe gemeenten, voortgekomen uit zendingswerk, door de conferentie
 eind in dit deel van Zuid Nieuw-Guinea begonnen na 1928.

Reeds voor de oorlog waren ook in andere delen van Nieuw-Guinea enkele
 gemeenten der Prot. Kerk in Indonesië aanwezig. De zendingsgemeenten van de
 U.Z.V. bestonden n.l. nagenoeg alleen uit Papea's. Waar wat grotere groepen
 Indonesische christenen (vnl. uit de Molukken, de Minahassa of Timor af-
 komstig) of Nederlandse christenen zich vestigden, groeiden gemeenten, die
 tot de Protestantse Kerk in Indonesië behoorden (doch niet tot de M.P.K.!)
 in rechtstreeks onder de leiding van het toenmalige kerkbestuur dezer kerk
 te Djakarta stonden.

Voor de oorlog benoemde dit kerkbestuur enkele zendingspredikanten
 reeds tot wvd predikant der Prot. Kerk in Indonesië, voor de geestelijke
 verzorging dezer gemeenten. Na de oorlog nam de omvang en het aantal dezer
 gemeenten in zodanige mate toe, dat een Nederl. predikant en enkele Ambonese
 predikanten (Indonesische leraren) der Prot. Kerk in Indonesië op verscheide-
 ple plaatsen aan de Noordkust geplaatst werden.

De derde Algemene Synode der Protestantse Kerk in Indonesië, gehouden
 te Bogor in 1948, besloot al de gemeenten dezer kerk aan de Noordkust van
 Nieuw-Guinea te voegen bij de M.P.K.. Derhalve maakten sedert 1948 de volgen-
 de gemeenten in Nieuw-Guinea deel uit van de M.P.K.:

a. de gemeenten in Zuid Nieuw-Guinea samengevoegd tot een ressort onder lei-
 ding van een eigen Indisch-predikant (en wel Ds C. Knijff, die Januari
 1955 repatrieerde);

OPGEBORGEN IN
 DOSSIER G *1667*

- b. de gemeenten rondom Fak-Fak, Kaimana en Babo (na de oorlog werden de zendingsgemeenten der U.Z.V. in dit deel eveneens overgedragen aan de M.P.K.), samengevoegd tot het ressort Fak-Fak onder leiding van een eigen Indisch-predikant (en wel Ds E. Gijsbers, die er nog werkt);
- c. enkele Nederlands- en Indonesischspreekende gemeenten langs de Noord- en Westkust, wier organisatorische plaats in het geheel der M.P.K. nog niet nader bepaald werd (tot voor kort werkte hier o.a. Ds A.H. Smit te Manokwari).

2. Toen in 1950 door de vorming der "Republik Maluku Selatan" de verbindingen met Ambon verbroken werden, wees het Algemeen Moderamen der Protestantse Kerk in Indonesië te Djakarta (hetwelk sedert 1948 i.p.v. het vroegere kerkbestuur de leiding over de hele Protestantse Kerk in Indonesië heeft), doende wat der Synode van de M.P.K. is, Ds E. Gijsbers te Fak-Fak als gemachtigde der M.P.K. voor Nieuw-Guinea aan. Onlangs heeft de Synode der M.P.K. deze machtiging weder verlengd. Officieel is Ds Gijsbers dus voor zijn beleid verantwoording schuldig aan de Synode der M.P.K.. Het afleggen van deze verantwoording is evenwel alleen mogelijk, wanneer een regelmatige correspondentie en persoonlijk contact bestaat. Door de huidige verhoudingen tussen Indonesië en Nieuw-Guinea is de mogelijkheid hiertoe echter slechts in zekere mate aanwezig. Maar contact met haar gemachtigde in Nieuw-Guinea heeft de synode der M.P.K. nog wel. Vergeleken met de voor 1950 bestaande contacten tussen Ds Gijsbers en deze Synode zijn de huidige echter van veel incidentele aard. (Ook nu hebben zij overigens iets meer dan een slechts formele betekenis).

3. a. Gedurende de laatste jaren is de samenstelling van alle Indonesischspreekende gemeenten aan de Noord- en Westkust van Nieuw-Guinea, die officieel tot de M.P.K. behoorden, zodanig geworden, dat zij in meerderheid uit Papoea's bestaan. Het is vanzelfsprekend, dat de Evangelisch Christelijke Kerk in Nieuw-Guinea in wording daarom verlangde, dat deze gemeenten deel van haar gingen uitmaken. Het werd immers een onacceptabele situatie, dat deze kerk met de geestelijke verzorging van de Papoea's, die naar de stedelijke centra trekken, geen bemoeienis meer zou hebben, terwijl juist deze groep bijzondere aandacht nodig heeft i.v.m. haar ontworteling. In overleg met de kerkeraden dezer gemeenten en met Ds Gijsbers zelf is dan ook door de proto-synode te Seroei in September j.l. besloten, dat zij voortaan deel zullen uitmaken van de Ev. Chr. Kerk in Nieuw-Guinea.

b. De kerkeraden der Nederlandssprekende gemeenten langs de Noord- en Westkust hebben in overleg met Ds Gijsbers besloten om tezamen een Nederlandssprekende classis van de Ev. Chr. Kerk vnd te vormen en met een beroep op het voormalige Indische staatsblad No. 156 van het jaar 1927 de Gouverneur te verzoeken haar als zodanig te erkennen, onder overlegging van enkele regelen voor haar leven en werken, waarbij in de preambule er van gesteld wordt, dat zij zich de wettige voortzetting der Nederlandssprekende gemeenten van de M.P.K. in Nieuw-Guinea achten, een en ander met volledige instemming der proto-synode vnd.

c. De proto-synode van September 1954 te Seroei heeft een ontwerp van kerkord voor de toekomstige Ev. Chr. Kerk in Nieuw-Guinea opgesteld, volgens hetwelk de zendingsgemeenten der M.P.K. in de ressorten Fak-Fak en Merauke deel van haar zullen uitmaken, naast de zendingsgemeenten der Ned. Herv. Kerk aan de Noord- en Westkust en die van de Doopsgezinde Vereniging tot Evangelieverbreiding in de Vogelkop. Voor de verdere opbouw dezer gemeenten en de goede vervulling der zendingstaak in die gebieden blijven deze delen echter missionair verbonden met respectievelijk de M.P.K., de Ned. Herv. Kerk en de Doopsgezinde Vereniging tot Evangelieverbreiding.

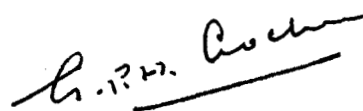
- 3 -

Dit ontwerp van kerkorde is nu ter behandeling aan al deze gemeenten aangeboden. Ds E. Gijsbers zegde te Seroei zijn medewerking aan deze plannen toe.

Zolang en voor zover de Synode der M.P.K. haar missionaire taak in Nieuw-Guinea t.a.v. de ressorten Fak-Fak en Merauke door de huidige omstandigheden niet vervullen kan, heeft de Raad voor de Zending van de Ned. Herv. Kerk zich bereid verklaard de verantwoordelijkheid voor dit werk van haar over te nemen, voor zover haar dit mogelijk is. Zij heeft daartoe o.a. aangeboden Ds E. Gijsbers, wiens bezoldiging door het Gouvernement van Nieuw-Guinea m.i.v. 1 Januari j.l. beëindigd is, mede tot zendingspredikant der Ned. Herv. Kerk te laten beroepen en zijn bezoldiging voor zijn rekening te nemen. Wanneer de Synode der M.P.K. weder in staat is haar zendingstaak in Nieuw-Guinea zelf te vervullen, zal de Raad voor de Zending van de Ned. Herv. Kerk zijn verantwoordelijkheid hiervoor natuurlijk weder aan haar overdragen.

Het bovenstaande is nog niet gerealiseerd. Wij hopen echter, dat een en ander in de komende maanden, wanneer Ds E. Gijsbers met verlof naar Nederland zal komen, met hem persoonlijk besproken en daarna geregeld kan worden. Onzes inziens kan slechts op deze wijze een goede voortzetting van het zendingswerk der M.P.K. in Nieuw-Guinea gewaarborgd worden.

Namens het Directorium van de
Raad voor de Zending van de
Nederlandse Hervormde Kerk,

(Dr G.P.H. Locher)

c.c. Ds E. Gijsbers, gemachtigde
van de M.P.K. te Fak-Fak;
Dr F.C. Kamma, terreinleider
van de Zending van de Ned.
Hervormde Kerk te Hollandia;
het College tot Vertegenwoor-
diging der Prot. Kerk in
Indonesië te Den Haag.

AFGEDAAN BIJ: *Vul. 11-3-15 b. W14.*

Directie
Directie Ned. Nieuw-Guinea.

Onderwerp: Molukse Protestantse Kerk.

ad brief
~~ad brief~~ van de Raad voor de Zending *van 2-3-1955*
van ~~2-3-1955~~ no. 1632.

Vertrouwelijk.

Hr. Van Deuge,

Uit de onderliggende brief van Dr. Locher blijkt, dat de M.P.K. in Ned. N.G. gevestigde gemeenten heeft, die straks in de "Evang. Chr. Kerk in Nieuw-Guinea" zullen worden opgenomen (en daardoor de band met de M.P.K. zullen verliezen, hetwelk niet anders dan een gunstige ontwikkeling genoemd kan worden) en daarnaast zendings-terreinen, die ook na de tot standkoming van de N.G.Kerk hun band met de M.P.K. zullen behouden. Wanneer de tijd zal aanbren-ken, dat de M.P.K. weer daadwerkelijk aan het zendingswerk in Ned. N.G. zal kunnen deelnemen, kan thans niet worden bevroed. Zolang wordt het werk gedaan door de Zending der N.H.K. in naam van de M.P.K.

Dr. Locher gaat niet in op de door de Directie gestelde vragen hoe de Raad voor de Zending denkt over de plotselinge belangstelling van de M.P.K. voor Ned. N.G., zoals deze blijkt uit de overgelegde cou-rantenberichten en wat er zou kunnen gebeu-ren indien de machtiging aan Ds. Gijsbers zou worden ingetrokken. Dat dit laatste zal geschieden is bij nader inzien wel zeer on-waarschijnlijk, daar de M.P.K. haar band met Ned. N.G. dan geheel zou prijs geven en de Zending der N.H.K. genoodzaakt zou zijn het werk niet alleen daadwerkelijk maar ook officieel over te nemen.

Nu de Raad voor de Zending door niet op de vragen van de Directie in te gaan laat blijken zich terzake niet te willen uitspreken, heeft het n.h.v. weinig zin om nader bericht te vragen. Wel zou mede-gedeeld kunnen worden, dat de Directie het op prijs stelt t.z.t. te worden ingelicht omtrent de resultaten van de met Ds. Gijs-bers te voeren besprekingen in deze.

afm
en copie verzonden
aan Gouw. H.
1/3

OPGEBORGEN IN
DOSSIER G ~~167~~ 167

17667

3 8/35
3